

In particular, it is determined that the analysis of the practical activities of the units of the criminal police allows us to state that the information that is of interest to the operational-search characteristics include:

- data on persons preparing or committing the specified crime;
- data on the most widespread methods and locations of misappropriation of vehicles;
- data on "most popular" vehicles becoming objects of a criminal offense.

Taking into account the aforementioned author, three categories of persons who are preparing or committing illegal possession of vehicles are allocated; the most common reasons for committing such crimes; the most widespread ways of taking possession of cars. At the same time, analyzing law enforcement practice states that the type and characteristics of the person who prepares or carries out the illegal possession of vehicles depend on the methods of committing such crimes. It is also noted that most of the above methods are not self-sufficient for unlawful seizure of a car, therefore, in practice, there are a large number of variants and simultaneous use of the listed means of committing illegal possession of vehicles.

It is noted that today criminal police officers are constantly faced with the use of state-of-the-art technologies and methods of unlawful seizure of cars, the variation of theft: from old cars to premium cars, and the places where such crimes are committed are both low-income and high concentration of the population. It is summarized that only in the case of knowledge of the employees of the criminal police about the current signs of operational and investigative characterization of the illegal capture of automobiles is possible effective counteraction to the investigated type of criminal activity.

Keywords: operative-search characteristics, employees of criminal police, illegal possession of vehicles.

УДК 343.13

М. О. Яковенко

**ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ
РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ВІДНОВЛЕННЯ
ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ ТА ДЕОКУПАЦІЇ ДОНБАСУ**

У статті розкрито актуальні кримінальні процесуальні та організаційні аспекти реалізації Стратегії відновлення цілісності України та деокупації Донбасу. На підставі проведеного кількісного та якісного аналізу статистичних показників встановлено загальний обсяг утрачених та знищених кримінальних проваджень під час військового конфлікту на Сході України. Запропоновано на першому етапі процесу реінтеграції Донбасу (після повного відновлення роботи всіх державних інститутів і правоохоронних органів України) створити спеціальні інвентаризаційні комісії для здійснення моніторингу матеріалів кримінальних проваджень, залишених на окупованих територіях. Наголошено на доцільності застосування стандарту «Намібійські винятки» для визнання чинності документів окупаційної влади, якщо їх невиконання призведе до істотного порушення прав людини.

Ключові слова: Стратегія відновлення цілісності України та деокупації Донбасу, відновлення втрачених та знищених кримінальних проваджень, інвентаризаційні комісії, спеціалізовані (міжвідомчі) слідчо-оперативні групи.

Постановка проблеми. Для врегулювання збройного конфлікту на Сході України й розроблення детального плану поетапного відновлення її суверенітету Міністерство внутрішніх справ України в 2018 році розробило проект Стратегії відновлення цілісності України та деокупації Донбасу «Механізм малих кроків» (далі – Стратегія) [1]. Завданнями кримінального провадження в межах реалізації цієї Стратегії є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування й судового розгляду для того, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності з огляду на свою вину, а жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодний житель окупованих територій не був підданий необґрунтованому процесуальному примусу й до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації досудового розслідування неодноразово досліджували Т.В. Варфоломеева, А.Ф. Волобуєв, В.І. Галаган, В.Г. Гончаренко, В.Я. Горбачевський, В.А. Журавель, А.В. Іщенко, І.І. Когутич, В.Г. Лукашевич, Є.Д. Лук'янчиков, М.А. Погорєцький, О.Ю. Татаров, В.В. Тіщенко, Л.Д. Удалова, П.В. Цимбал, В.Ю. Шепітько та інші науковці. Проте, визначаючи вагомий науковий внесок названих учених у розроблення окресленої тематики, зауважимо, що системних досліджень з питань організації діяльності органів досудового розслідування на звільнених територіях Луганської та Донецької областей ніхто не проводив, хоча в багатьох наукових працях, що вийшли останніми роками, розкрито низку окремих питань, пов'язаних з протидією та розслідуванням тероризму, військових злочинів, створенням незаконних збройних формувань тощо. Водночас поза увагою залишилися низка ключових аспектів, що мають вагоме значення для відновлення правових інститутів в умовах постоккупації.

Формування цілей. Метою статті є аналіз чинного законодавства, міжнародно-правових актів, слідчої та судової практики щодо організації діяльності судових і правоохоронних органів в умовах реалізації Стратегії відновлення цілісності України та деокупації Донбасу.

Виклад основного матеріалу. На першому етапі відновлення правоохоронної системи на окупованих територіях вельми актуальним питанням є поновлення незакінчених і залишених з різних причин кримінальних проваджень у захоплених терористами приміщеннях. Скажімо, станом на кінець 2017 року кількість таких кримінальних проваджень становила 29134, до того ж у 770 таких кримінальних провадженнях особам повідомлялося про підозру. Майже половина від загальної кількості становлять провадження про таємні крадіжки чужого майна – 16 740. Значний обсяг складають кримінальні провадження про злочини, передбачені статтями КК України 190 (шахрайство – 2639), 125 (умисне легке тілесне ушкодження – 1522), 186 (грабіж – 963). Крім того, на невідконтрольних територіях залишилися матеріали 76 кримінальних

проваджень, у яких особам оголошено про підозру у вчиненні злочинів, передбачених статтями 115–121, 129 КК України (злочини проти життя та здоров'я особи). До речі, 14 підозрюваних утримувалися під вартою й подальша доля їх до сих пір невідома. Особливе занепокоєння викликають 1452 нерозкриті вмісні вбивства, за якими матеріали кримінальних проваджень донині залишаються на окупованих територіях [2, с. 44-45].

Тож у процесі відновлення функціонування органів публічної влади на звільнених територіях Донбасу (за умов повноцінної роботи державних інститутів і правоохоронних органів України) мають бути створені спеціальні інвентаризаційні комісії, до складу яких можуть входити працівники органів прокуратури (процесуальні керівники), керівники органів досудового розслідування (їхні заступники), працівники підрозділів інформаційно-аналітичного забезпечення, режимно-секретних підрозділів, представники військово-цивільної адміністрації та співробітники представництв моніторингових місій відповідних міжнародних організацій. За цих умов також можливим є залучення представників місцевих територіальних громад. Після створення зазначеної комісії має бути відразу встановлений порядок, строки, форма й дата доповіді про результати проведення інвентаризації всіх тих проваджень, які будуть виявлені українськими правоохоронцями або миротворцями за колишнім місцем розташування «органів правопорядку» окупаційної влади.

Подальша робота цих комісій має проходити відповідно до заздалегідь розробленої спеціальної інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень, яка б передбачала єдиний порядок систематизації, зберігання, видачі та інвентаризації кримінальних проваджень, що залишилися в приміщеннях територіальних органів МВС на момент їх фактичного захоплення.

Зазначимо, що наразі існує Наказ МВС від 14. 04. 2016 № 296 «Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України» (далі – Наказ МВС №296), але він не регламентує конкретний механізм реалізації процедури відновлення втрачених кримінальних проваджень на реінтегрованих територіях після їх звільнення українською владою. Тому дуже актуальним питанням є розробка спеціального відомчого нормативно-правового акта, погодженого Генеральною прокуратурою України, МВС України, СБУ та іншими правоохоронними органами, які долучатимуться до процесу реінтеграції звільнених територій Донбасу.

Під час роботи такої інвентаризаційної комісії має також перевірятися наявність кримінальних проваджень за Єдиним реєстром досудових розслідувань (далі – ЄРДР), списками, наданими підрозділом інформаційного забезпечення ГУНП, журналом-реєстром кримінальних проваджень та книгами обліку слідчої роботи кожного слідчого. З огляду на це потрібно вивчати попередні акти інвентаризації, супровідні листи, що відображають рух кримінальних проваджень (за умови, якщо їх вдалося

евакуювати в паперовому вигляді або принаймні якщо вони збереглися на електронних носіях).

За результатами роботи комісії повинен складатися акт інвентаризації з відповідними додатками. Після чого вирішуватиметься питання щодо відновлення втрачених або знищених кримінальних проваджень, використовуючи при цьому інформацію з ЄРДР, журналів-реєстрів кримінальних проваджень, журналів вхідної та вихідної кореспонденції підрозділів документального забезпечення, режимних секретних підрозділів, контрольно-наглядових справ кримінальних проваджень (зокрема їх електронних варіантів) і наглядових проваджень органів прокуратури (за їх згодою) (п. 10 Наказу МВС № 296).

Утрачені або знищені кримінальні провадження підлягають відновленню тими органами досудового розслідування, якими буде проводитися подальше слідство відповідно до частини другої ст. 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 року та ст. 2 Закону України «Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції» від 12 серпня 2014 року.

У разі неможливості визначення територіальної підслідності розслідування здійснюватиметься відповідними органами за дорученням Генеральної прокуратури України. Подальше відновлення втрачених матеріалів кримінальних проваджень на звільнених територіях відбуватиметься відповідно до розділу VII Кримінального процесуального кодексу України.

Ще одним не менш важливим питанням щодо повернення української правової системи на звільнених територіях згідно із законодавством України є відновлення порушених прав громадян і забезпечення принципу невідворотності покарання. Передусім йдеться про розслідування злочинів, що вчинялися в період окупації. На наш погляд, треба бути готовими до того, що величезний масив криміналістично вагомої інформації може міститися в актах (документах), які були укладені «органами правопорядку» окупаційної влади, так званої народної міліції «ЛНР», «ДНР». Для належної організації роботи у цій сфері насамперед мають бути створені спеціалізовані (міжвідомчі) слідчо-оперативні групи (з числа працівників органів прокуратури, Національної поліції України та СБУ), які повинні забезпечити інформаційно-аналітичну роботу у цьому напрямі. У разі виявлення в зазначених джерелах інформації обставин, що свідчать про вчинення кримінальних правопорушень за українським законодавством, слідчі або прокурори (бажано з числа учасників цієї СОГ) зобов'язані будуть унести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань і розпочати розслідування.

Безумовно, усі ці матеріали мають бути належно вилучені, систематизовані та ретельно досліджені. Проте постає слушне запитання, а яке їх доказове значення й чи можливо ці матеріали використовувати в процесі досудового розслідування? На нашу думку, це є принциповим й

найбільш дискусійним моментом при використанні відомостей як доказової інформації, отриманих з проваджень, зібраних «державними органами» окупаційної влади. Розглядаючи ці аспекти, вважаємо за доцільне звернутися до міжнародної практики. Зокрема, у 1971 році Міжнародним судом Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) були сформовані так звані «Намібійські винятки», з яких випливає, що документи, видані окупаційною владою, повинні визнаватися, якщо їх невизнання має наслідком серйозні порушення або обмеження прав громадян. У Консультативному висновку Міжнародного суду ООН від 21 червня 1971 року «Юридичні наслідки для держав щодо триваючої присутності Південної Африки у Намібії» (пункт 125) зазначено, що держави – члени ООН зобов'язані визнавати незаконність і недійсність триваючої присутності Південної Африки в Намібії, але «у той час як офіційні дії, вчинені урядом Південної Африки від імені або щодо Намібії після припинення її мандата є незаконними і недійсними, ця недійсність може бути застосована до таких дій, як, наприклад, реєстрація народжень, смертей і шлюбів» [3].

Крім того, Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) своєю практикою, що склалась, також підтримав цей стандарт. Зокрема, у справах «Кіпр проти Туреччини» (Cyprus v. Turkey, 10 квітня 2001 року) та «Мозер проти Республіки Молдови та Росії (Mozer v. the Republic of Moldova and Russia, 23 лютого 2016 року) ЄСПЛ приділив увагу аналізу цього висновку та подальшої міжнародної практики. Суд констатував, що для людей, які проживають на окупованій території, життя триває! І це життя потрібно зробити більш стерпним і захищеним фактичною владою [4]. З огляду на такий підхід Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (Інформаційний лист від 11 квітня 2017 року № 9-697/0/4-17 «Щодо використання у судових рішеннях формулювань, що відображають місце настання фактів, які мають юридичне значення») звернувся до голів апеляційних судів областей, Апеляційного суду міста Києва про рекомендацію визнання належними та допустимими доказів на підтвердження факту народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України. Проте в документі зауважується на тому, що при позначенні місця настання певного факту відсутні підстави використовувати такі формулювання, як «Донецька народна республіка (територія, невідконтрольна державній владі України)», «Донецька народна республіка, яка є тимчасово окупованою територією», «самопроголошена Донецька народна республіка» тощо. Тобто, у резолютивній частині відповідних рішень повинна зазначатися коректна назва населених пунктів (село, селище, місто; район; область) з урахуванням вимог Конституції України в цій частині, до прикладу, «місто Амвросіївка Амвросіївського району Донецької області, Україна» тощо.

З огляду на зазначене можемо констатувати, що в судовій практиці, зокрема в кримінальному судочинстві, існують непоодинокі прецеденти, коли судом застосовувалися «Намібійські винятки» (станом на 04.06.2018 за даними Єдиного реєстру судових рішень винесено 32 ухвали суду та один

вирок) (Див. таблицю 1). Зокрема, 07 жовтня 2016 року Орджонікідзенським районним судом м. Маріуполь Донецької області було винесено ухвалу, згідно з якою суд прийняв до уваги довідку про звільнення від 12.08.2016 № 51626, виданою виправною колонією державної служби виконання покарань «Міністерства Внутрішніх Справ Донецької Народної Республіки», та визнав її в цьому випадку достатнім доказом на підтвердження законності підстав звільнення [5].

Таким чином, при застосуванні в кримінальному судочинстві України «Намібійських винятків» треба враховувати, що документи, оформлені органами та установами, які знаходилися під контролем окупаційної влади, цілком можуть братися до уваги сторонами кримінального процесу, але при цьому вони мають оцінюватися лише разом з іншими доказами в їх сукупності та взаємозв'язку. З цього випливає, що всі ці документи в обов'язковому порядку мають підтверджуватися результатами проведених слідчих (розшукових) дій відповідно до чинного КПК України. До того ж, при вирішенні питання про допустимість таких доказів треба обов'язково зважати на те, щоб ці акти були оформлені без порушення засад справедливого судочинства, прав людини й основоположних свобод. Наразі така словесна конструкція використовується законодавцем у ст. 550 КПК України (Доказова сила офіційних документів).

На наш погляд, таку позицію потрібно передусім розглядати в контексті захисту прав жителів окупованої території й жодним чином не як легалізацію чи визнання легітимними псевдореспублік.

Отже, для втілення цих стандартів у практичну площину мають бути чітко вибудовані на законодавчому або принаймні на підзаконному рівні механізми щодо отримання, перевірки та оцінки доказів, отриманих слідчим чи прокурором з вище наведених джерел.

Вельми актуальним питанням є також проведення перевірок щодо причин смерті людей, померлих за часи окупації на непідконтрольних Україні територіях.

На нашу думку, у процесі реінтеграції та деокупації міст і сіл Донбасу обов'язково мають бути створені спеціальні комісії або слідчо-оперативні групи, які проводитимуть перевірку обставин смерті всіх без винятку людей, померлих за час окупації. З огляду на це ключовим аспектом є вирішення питання про визнання чинними висновків судових експертів, проведених особами, які відповідно до Порядку видачі свідощв про присвоєння кваліфікації судового експерта мали право проводити експертні дослідження та які рахувалися в Державному Реєстрі атестованих судових експертів, проте фактично такі дослідження здійснювалися на непідконтрольній території, а висновки оформлені на бланках так званих «ЛНР» та «ДНР». Наразі всі документи про смерть особи, висновки експертів, видані спеціалістами на території тимчасово непідконтрольній органам державної влади України, доказом у кримінальному провадженні не є. Вони можуть бути визнані такими лише за наявності відповідної ухвали суду. Хоча тут постає питання – з Єдиного реєстру експертів України такі особи не вилучено, ліцензії не позбавлено, розтин та судово-медичну експертизу вони

проводять фактично відповідно до чинного наказу Міністерства охорони здоров'я України від 17 січня 1995 року № 6 [2, с. 45].

В окремих випадках за наявності висновків судово-медичних експертів, які працювали на тимчасово непідконтрольних територіях, проте без наявності об'єкта дослідження, не забороняється призначення судово-медичної експертизи за матеріалами кримінального провадження, де на дослідження надається й сам висновок, отриманий від потерпілого, свідка чи внаслідок проведення негласних слідчих (розшукових) дій [2, с. 45].

Варто зауважити, що на сьогодні існує вже судово практика визнання чинними документів, оформлених в установах охорони здоров'я, що знаходилися на окупованій території. Зокрема, 04 червня 2018 року Біловодський районний суд Луганської області, з посиланням на стандарти «Намібійські винятки», при вирішенні питання про відмову в продовженні обвинуваченому терміну запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою визнав як докази медичні довідки, видані лікарем ДП «Алчевський онкологічний диспансер», що знаходився на окупованій території [6].

Усі раніше невідомі правоохоронним органам України факти смерті людини, які настали в період окупації, зокрема й безвісне зникнення громадян, будуть реєструватися в журналах єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події. У разі, якщо достеменно не буде встановлено причини смерті людини, а також не здобуто достатніх даних, що свідчать про ненасильницький характер її смерті, обов'язково вноситимуться до ЄРДР відомості про вказаний факт з попередньою кваліфікацією як умисне вбивство та вживатимуться всі передбачені КПК України заходи для всебічного, повного й неупередженого розслідування обставин смерті людини.

Після звільнення захоплених територій за відсутності достатньої кількості доказів, що вказують на ненасильницький характер смерті людини, може виникнути потреба повсюдного огляду трупів людей, які померли в період окупації. Проте дискусійним залишається питання про вибір належної процесуальної дії, тобто це має бути або огляд трупа людини в порядку ст. 238 КПК України або огляд трупа, пов'язаний з ексгумацією (ст. 239 КПК України). При вирішенні цієї проблеми передусім повинно враховуватися те, у якому місці відбувалося поховання. Відповідно до ст. 2 Закону України «Про поховання та похоронну справу» від 10 липня 2003 року офіційним місцем поховання є кладовище, крематорій, колумбарій або інша будівля чи споруда, призначена для організації поховання померлих. За цих умов має проводитися ексгумація трупа за постановою прокурора, виконання якої покладається на службових осіб органів перехідної адміністрації звільнених територій. В іншому випадку, якщо тіло померлого було поховано стихійно, тобто не в спеціально відведених місцях, буде проводитися огляд трупа людини за вимогами ст. 238 КПК України без отримання на це дозволу прокурора. Зауважимо, що врахуванню підлягає передусім місце поховання, тобто ті ділянки територій, які до моменту окупації були спеціально відведені для поховання тіл людей центральними

органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, іншими центральними органами виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та їх виконавчими органами. Якщо цвинтар або окрема могила була започаткована окупаційною владою відокремлено в іншому місці, тоді процедура виймання трупа з ґрунту проводитиметься як підготовчий етап слідчого огляду в порядку ст. 238 КПК України.

Висновки. Отже, ми спробували розглянути потенційно важливі аспекти впровадження кримінально-процесуальних та організаційних процедур щодо повернення української правової системи на звільнених територіях. Зазначене потребує ретельного обговорення науковою спільнотою, практиками та громадськістю. Нагальним є побудова відповідних алгоритмів, утілення всіх можливих законних механізмів, розробка належних рекомендацій для правоохоронних органів, що неможливо здійснити без адаптації чинного законодавства України в спосіб запровадження нових законодавчих ініціатив. Переконані, що якісне проведення комплексу заходів щодо відновлення кримінальної юстиції на звільнених територіях стане запорукою успішної деокупації та реінтеграції Донбасу, що, поза сумнівом, стимулюватиме його постконфліктне будівництво.

Використані джерела:

1. Відновлення суверенітету і територіальної цілісності країни, деокупація і реінтеграція тимчасово окупованих територій – ключова стратегічна задача, що стоїть перед Україною. *Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України*. URL: http://mvs.gov.ua/ua/pages/PLAN_DEOKUPACII_DONBASU_MECHANIZM_MALIH_KROKIV.htm (дата звернення 28.06.2018)

2. Калінін Є. В. Особливості збирання доказів у кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень, учинених в районі проведення АТО. *Особливості процесуального доказування у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на тимчасово окупованих територіях* : матеріали II Круглого столу (3 листопада 2017 року). Київ : Національна академія прокуратури України, 2018. С. 41-50.

3. Нестерович В. Ф. Застосування «Намібійських винятків» у судовій практиці України. *Особливості процесуального доказування в кримінальних провадженнях про злочини, учинені на тимчасово окупованих територіях* : матеріали II Круглого столу (3 листопада 2017 року). Київ : Національна академія прокуратури України, 2018. С. 89-92.

4. Рішенням суду не легітимізовано владу ДНР, а документи, видані окупаційною владою, використано як доказ для встановлення юридичного факту. *Офіційний сайт Октябрського районного суду міста Полтава*. URL: <https://ok.pl.court.gov.ua/sud1622/pres-centr/news/340241/> (дата звернення 28.06.2018).

5. Ухвала Орджонікідзевського районного суду м. Маріуполя Донецької області від 07 жовтня 2016 року. Справа №1-617/11. Сайт органів судової влади України. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/61891526> (дата звернення 28.06.2018).

6. Ухвала Біловодського районного суду Луганської області від 04 червня 2018 року. Справа № 408/1823/18-к. Сайт органів судової влади України. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/61891526><http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74432241> (дата звернення 28.06.2018)

Стаття надійшла до редколегії 19.06.2018

Яковенко Н. А. Организация деятельности органов досудебного расследования в условиях реализации Стратегии восстановления целостности Украины и деокупации Донбасса

В статье раскрыты актуальные уголовные процессуальные и организационные аспекты реализации Стратегии восстановления целостности Украины и деокупации Донбасса. На основании проведенного исследования предлагается на первом этапе процесса реинтеграции Донбасса, после полного восстановления работы всех государственных институтов и правоохранительных органов Украины, создать специальные инвентаризационные комиссии для осуществления мониторинга материалов уголовных производств, оставленных на оккупированных территориях. В статье отмечено целесообразность применения стандарта «Намибийских исключений» для признания действия документов оккупационной власти, если их невыполнение приведет к существенному нарушению прав человека. Рекомендовано создание специальных комиссий или следственно-оперативных групп, которые будут проводить проверку обстоятельств смерти всех без исключения лиц, умерших в период оккупации. Рассмотрена возможность использования заключений судебных экспертиз, проведенных экспертами на неподконтрольной территории, при условии, если эти эксперты действовали в соответствии с Порядком выдачи свидетельств о присвоении квалификации судебного эксперта и имели право проводить экспертные исследования.

Ключевые слова: Стратегия восстановления целостности Украины и деокупации Донбасса, восстановление утраченных и уничтоженных уголовных производств, инвентаризационные комиссии, специализированные (межведомственные) следственно-оперативные группы.

Yakovenko M. Organization of the Bodies Pre-trial Investigation Activity During Realization of the Strategy of Restoration the Integrity of Ukraine and De-occupation of Donbas

The present article deals with criminal procedural and organizational aspects of the implementation of the Strategy of restoration of Ukraine's integrity and de-occupation of the Donbas. The author generalized the main directions of work of law enforcement bodies to protect people who stay in temporarily occupied territories, the protection of their rights, freedoms and legal interests. The mechanism of providing the fast, complete and impartial investigation and judicial review of criminal proceedings which were left in the uncontrolled part of the Luhansk and Donetsk regions have been studied. The great amount of lost and destroyed criminal proceedings was defined due to performing quantitative and qualitative analysis of statistical indicators.

According to this research the author proposes to create special inventory commissions for monitoring the materials of all criminal proceedings which were left in the occupied territories. All of this should create after full restoration of work of all state institutions and law-enforcement bodies of Ukraine.

It is necessary to create special instruction about the organization of the accounting and movement of criminal proceedings which will provide the procedure of systematization, keeping, issuance and stocktaking of the criminal proceedings and also another documents consist important information (acts and documents created by "law enforcement" of occupation authorities).

There are considered the necessity to create specialized (interdepartmental) investigatory and operate groups consisting of the prosecutors, policemen and employees of Security Service of Ukraine to provide the informational and analytical work.

It is proposed to put the information to the Unified Register of Pre-trial Investigations and to initiate an investigation in the event of detection the information about committing a crimes from different sources of information.

The present article consists proposition to use the "Namibian Exceptions" to recognize the validity of documents of the occupation authorities if their failure leads to the violation of human rights. The article contains a list of decisions of the courts of Ukraine adopted in criminal proceedings with using the practice. Such document should be formalized without violation of justice proceedings , rights and freedoms of human. This point of view is considered in the context of the protection of the rights of people lived in the occupied territory; we does not consider it as legalization or recognition of the legitimacy of the occupation authorities.

It is suggested to create special committees or investigative and operational groups which will be conduct an examination of the circumstances of the death of all people who dead during the occupation. Special attention was paid to the possibility of using the conclusions of court examinations carried out by persons who actually carried out these studies in an uncontrolled area but subject to experts had right to conduct expert investigations according to the procedure for the issuance of certificates of qualification of judicial expert, and also if experts were counted in the State Register of Certified Judicial Experts.

Keywords: the Strategy of restoration of Ukraine's integrity and de-occupation of the Donbas, the restoration of lost and destroyed criminal proceedings, inventory commissions, specialized (interdepartmental) investigatory and operate groups.